

Od redakcji

Pandemia COVID-19 wraz z bezprecedensowym zamknięciem granic i zatrzymaniem działań gospodarczych oraz społecznych budzi szerokie zainteresowania oraz inicjatywy badawcze w wielu dziedzinach nauki. Wśród nich na czołowej pozycji pojawiło się zdrowie publiczne i wiele zaniedbanych specjalizacji medycznych, np. wirusologia czy mikrobiologia.

Jednocześnie ze wzmożoną uwagą obserwowane są działania polityczne oraz zarządzania publicznego wywołane kryzysem zdrowotnym, służące wygaszaniu pandemii. Ten nurt badań sytuuje się dokładnie w misji Zeszytów Naukowych Ochrony Zdrowia zatytułowanych „Zdrowie Publiczne i Zarządzanie”. To uzasadniało przygotowanie takich numerów czasopisma, których tematem jest pandemia COVID-19 ujęta z perspektywy zdrowia publicznego i zarządzania kryzysem zdrowotnym wywołanym nową chorobą zakaźną oraz towarzyszącymi jej wydarzeniami.

Pierwszy numer Zeszytów poświęcony jest problemom właśnie zarządzania publicznego (*governance*) w początkach pandemii COVID-19. Dobre rządzenie stanowi jeden z nowszych nurtów ekonomii i socjologii instytucjonalnej, w której dowodzi się, że regulacje, jakość instytucji, ich współdziałanie i koordynowanie (*governance structure*) stanowią równie istotny czynnik pożądanego efektu dobrego gospodarowania, jak zasoby i technologie. Sytuacja pandemicznego kryzysu zdrowotnego daje wyjątkową możliwość sprawdzenia adekwatności polityk publicznych w zakresie ochrony zdrowia i jednocześnie współzależnych sfer życia społecznego.

Jako że pandemia COVID-19 jest zjawiskiem globalnym, to analiza zarządzania publicznego wymagała mię-

dzynarodowej perspektywy porównawczej. Wykorzystując sieć kontaktów w ramach współpracy ekspertów zdrowia publicznego, zebrano odpowiednie informacje na podstawie wcześniej przygotowanych pytań dotyczących instytucji i ich funkcji oraz działań w pierwszym półroczu 2020 roku, czyli wybuchu pandemii, *lockdownu* i wychodzeniu z zamknięcia. Zamieszczone raporty krajowe: z Włoch, Holandii, Wielkiej Brytanii, Norwegii, polskich sąsiadów: Niemiec, Czech i Ukrainy oraz z modelowej dla zdrowia publicznego Kanady (ze szczególnym uwzględnieniem prowincji Ontario), stanowiły główny materiał artykułu porównawczego, który zaprezentowano na wstępie. Jego treścią jest wprawdzie porównywanie instytucji oraz ich działań w innych krajach, ale perspektywa polska jest w nim także obecna, często jako odniesienie. To wydaje się zrozumiałe, gdy tekst pisany jest przez (zaangażowanych i zatroskanych) polskich autorów.

W drugim numerze Zeszytów kontynuujemy rozpoznawanie problemów zdrowia publicznego w sytuacji pandemii COVID-19. Zajmujemy się bardziej samym zjawiskiem nowej choroby zakaźnej i nowego patogenu SARS-CoV-2, a także możliwościami zapobiegania chorobie oraz jej leczenia. Koncentrujemy się też na polskich uwarunkowaniach w tej dziedzinie, chociaż odniesienia międzynarodowe są w nim nadal obecne.

Zapraszamy Czytelników nie tylko do czytania zamieszczonych artykułów, lecz także do reakcji na nie. Pandemia COVID-19 jest okresem szczególnym i uzasadniającym bardziej interaktywną formę prowadzenia czasopisma.